

prima instanță: V. Nichitenco
instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

nr. 3ra-645/16

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015 prin care a fost admis apelul declarat de Consiliul or. Căușeni, casată integral hotărârea Judecătoriei Căușeni din 16 aprilie 2015 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă în afara termenului legal

constată:

La 30 iunie 2014, Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 29 ianuarie 2014 în Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a parvenit decizia Consiliului orașenesc Căușeni nr. 3/1 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014”, adoptată la ședința Consiliului din 24 ianuarie 2014.

Afirmă că în urma verificării legalității acesteia, s-a stabilit că prin pct. 4 din decizia menționată, Consiliul or. Căușeni a obligat Primarul or. Căușeni de a încheia contracte de prestare a serviciilor pentru întreținerea în instituțiile preșcolare a copiilor cu vârsta de la 1,5 ani până la 3 ani, pe durata de 165 zile, iar prin pct. 5 din decizie a stabilit plata pentru întreținerea copiilor în sumă de 15,99 lei, începând cu 01 februarie 2014.

Având în vedere prevederile art. 35 alin. (4) din Constituția RM și art. 5, 17alin. (4) din Legea învățământului, consideră că pct. 4 și pct. 5 din decizia Consiliului orașenesc Căușeni nr. 3/1 contravin prevederilor legale.

Menționează că respectând procedura prealabilă, a notificat actul administrativ considerat ilegal, în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (3) din Legea privind administrația publică locală, recomandând, în termen de 30 zile, modificarea deciziei nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014” prin abrogarea pct. 4 și pct. 5 ce contravin prevederilor legislației în vigoare.

Relatează că la 16 iunie 2014, în Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, a parvenit informația, din numele Primarului or. Căușeni nr. 02/1-24-757 din 10 iunie 2014, care a informat că prin decizia nr. 5/29 a fost respinsă notificarea adresată.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 3, 14, 16 - 19 din Legea contenciosului administrativ, art. 166, 277-278 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, modificarea deciziei nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014” prin abrogarea pct. 4 și pct. 5.

Prin hotărârea Judecătoria Căușeni din 16 aprilie 2015 a fost admisă acțiunea parțial, modificată decizia nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014” prin abrogarea pct. 5, în rest, a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015 a fost admis apelul declarat de Consiliul or. Căușeni, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 25 februarie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Având în vedere prevederile art. 17 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ, susține că Oficiul Teritorial Căușeni a respectat termenele de depunere a cererii de chemare în judecată împotriva Consiliului orașenesc Căușeni.

Afirmă că prin notificarea nr. 1304 OT₃ 102 din 19 februarie 2014, Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat a solicitat intimatului ca în termen de 30 de zile să modifice decizia nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului or. Căușeni pentru anul 2014” prin abrogarea pct. 4 și pct. 5 ce contravin prevederilor legislației în vigoare.

Relatează că prin scrisoarea nr. 02/1-24-757 din 10 iunie 2014, Primarul orașului Căușeni a informat că notificarea a fost examinată la ședința din 28 mai 2014 și a fost respinsă.

La 04 aprilie 2016, Consiliul or. Căușeni a depus referință la recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 ianuarie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 101), careva date despre recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, Oficiul Teritorial Căușeni înaintând acțiunea în judecată împotriva Consiliului orașenesc Căușeni a solicitat modificarea deciziei nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014” prin abrogarea pct. 4 și pct. 5 conținute în decizia dată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, a modificat decizia nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014” prin abrogarea punctului 5 cu privire la stabilirea plății pentru întreținerea copiilor în instituțiile preșcolare (zi-copii) de la 1,5 ani până la 3 ani, conform anexei nr. 4 începând cu 01 februarie 2014, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de Consiliul orașenesc Căușeni, instanța de apel l-a considerat întemeiat și a casat integral hotărârea primei instanțe, fiind emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă integral, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs conchide, însă că o astfel de soluție a instanței de apel este una neîntemeiată, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, ce a dus la încălcarea normele de drept material și procedural.

În susținerea opiniei enunțate se va reține că prin noțiunea de act administrativ reflectată la art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, se înțelege actul administrativ, care conține în sine o manifestare juridică unilaterală de voință cu caracter normativ sau individual din

partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii.

Conform art. 3 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

Având în susținere aceste prevederi legale, instanța de recurs reține că obiect al acțiunii în prezenta speță îl constituie decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 3/1 din 24 ianuarie 2014 „Cu privire la aprobarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2014”, fiind solicitată abrogarea punctelor 4 și 5, prin care Consiliul or. Căușeni a obligat Primarul or. Căușeni de a încheia contracte de prestare a serviciilor pentru întreținerea în instituțiile preșcolare a copiilor cu vârsta de la 1,5 ani până la 3 ani, pe durata de 165 zile și stabilită plata pentru întreținerea copiilor în sumă de 15,99 lei, începând cu 01 februarie 2014.

Potrivit art. 2 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice locale și centrale nr. 317–XV din 18 iulie 2003, actul normativ este actul juridic emis de Guvern și de alte autorități ale administrației publice centrale și locale în temeiul normelor constituționale și legale, care stabilește reguli obligatorii de aplicare repetată la un număr nedeterminat de situații identice.

Raportând la caz aceste prevederi legale, este indubitabil că actul administrativ, contestat în speță, constituie în sine unu cu caracter normativ, or, acesta ține de aprobarea bugetului orașului pentru o anumită perioadă, prin urmare, conține reguli generale de aplicabilitate repetată față de un număr nedeterminat de subiecți, inclusiv stabilirea taxelor locale.

Drept urmare, în speță au relevanță prevederile art. 17 din Legea contenciosului administrativ, care reglementează termenele de adresare în instanța de contencios administrativ, alin. (3) al cărui direct indică că *actele administrative cu caracter normativ considerate ilegale pot fi atacate oricând*.

În aceeași ordine de idei este cert că dreptul la acțiune pentru contestarea actelor administrative cu caracter normativ este imprescriptibil, fapt ce vine în totală contradicție cu calificarea dată de instanța de apel prevederilor legale aplicabile prezentei spețe.

Sub aspectul celor relatate, se constată că decizia recurată este rezultatul unei interpretări eronate a legii și aplicării greșite a prevederilor legale, motiv pentru care nu poate fi menținută, or aceasta afectează dreptul reclamantului la un proces echitabil.

În același timp, având în vedere că instanța de apel a respins acțiunea ca fiind depusă în afara termenului legal, fără a se expune asupra fondului cauzei, casarea deciziei menționate se impune cu remiterea pricinii la o nouă judecare în instanța de apel.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu